

DORIS ŠARIĆ
KUKULJICA

Svi mi nosimo maske i skrivamo istine o sebi

RAZGOVARALA: RENATA DEBELJAK
FOTOGRAFIJE: ROZA ZANINI MOZARA/DLJI

d

Umjetnost ne ide bez mira, bez izolacije... Ta se misao nadovezuje na promišljanje o glavnom ženskom liku u drugom premijernom naslovu "Geranium" na ovogodišnjim 70. jubilarnim Dubrovačkim ljetnim igrama, čija je premijera 20. kolovoza u parku Umjetničke škole, delikatnoj ulozi dodijeljenoj glumačkoj divi i jedinstvenoj osobi, Dubrovkinji Doris Šarić Kukuljici.

Doris je glumačka i moralna veličina, koja se u potpunosti može nositi s težinom takve uloge. Bila je prvi izbor vodstva Igara i mlade redateljice Marine Pejnović za ulogu Mare. Lik Mare u "Geraniumu" prema istoimenoj pripovijetki Ive Vojnovića te pripovijetki "Otok" Antuna Šoljana obilježen je osjećajem ženskog srama, srama od tjelesnosti. To je još jedan Vojnovićev karakterni ženski lik, pomno iscrtan kao i brojni drugi njegovi ženski likovi za koje je uistinu imao senzibilitet. Nakon što odradi premijeru "Geraniuma" na DLJI, Doris očekuju pripreme za premijernu predstavu u njezinu matičnom kazalištu ZKM, praizvedbu teksta "Dobro je dok umiremo po redu" autora Ivora Martinića u režiji Aleksandra Švabića. Premijera je zakazana za 21. rujna. A tu su i pripreme za novi film Zrinka Ogreste, gostovanja, novi projekti...

Uranjajući u ulogu Mare iz predstave "Geranium", drugog premijernog naslova na ovogodišnjim Dubrovačkim ljetnim igrama, Doris istražuje osjećaj samoće i sve što ona u čovjeku pokreće. Ponekad je okrepljujuća i inspirativna, a ponekad zastrašujuća i neizdrživa

INTERVJU

Kako Vojnovićev "Geranium", u smislu problematike samoće i odbačenosti, rezonira sa sadašnjošću?

Vojnović kaže da je Mare slika obične, ali velike tuge. A početak te tuge za Maru počinje u onom tako osjetljivom prelasku iz sretne dječje dobi u djevojaštvo. Mladu Marinu sestru Lucu, uz koju je Mare bila jako vezana, roditelji šalju tetki u Split i ona ostaje sama s priprostim, egoističnim roditeljima, bez ikakvih finijih osjećaja, a upravo to Vojnović označava kao uzrok njezine nesreće. Bili su potpuno nesposobni osjetiti bilo što od one bure promjena koje su se događale Mari. Vojnovićeva pripovijetka "Geranium" nosi jak pečat vremena u kojem je nastala, ali vrlo je lako sve te probleme prepoznati i danas. Samoća je danas dio mnogih života, usudila bih se reći puno više nego u prošlim vremenima. Erik Gandini, švedsko-talijanski redatelj, snimio je dokumentarni film "Švedska teorija ljubavi", naličje švedske bajke. Bio je prikazan na ZagrebDoxu i duboko me se dojmio. Švedska vlast je 70-ih godina pokrenula politički projekt kojim se svakom odraslom pojedincu omogućuje da bude ekonomski neovisan. Nijedna osoba ne smije ovisiti o drugome. Naizgled jako dobar program koji se pretvorio u drugu krajnost: 47 posto je samačkih domaćinstava, 25 posto ljudi umire bez bližnjih. Tehnologija daje privid komunikacije, ali ta se komunikacija može prekinuti samo jednim klikom. U razvijenim društvima samoća je zabrinjavajuće velik problem.

Koliko je kompleksno i slojevito dočarati samoću u njezinim raznim oblicima i segmentima, a posebno kao odraz specifičnog vremena, društva i sredine?

Vojnović je duša Dubrovnika, obožavam njegovu tankočutnost, ranjivost, iskrenost i naivnost. Veliko je ime hrvatske drame. Jako cijenim rad redateljice Marine Pepnović, sretna sam što je okupila tako sjajan autorski tim i odličnu glumačku ekipu. Nisam imala nikakvu dvojbu, odmah sam pristala na suradnju. A prostori samoće su višeznačni i slojeviti. Samoća može biti prostor kreacije, promišljanja, ozdravljenja, ali samoća ima i tužna lica. Biti osuđen na samoću uistinu je strašno. Nije li jedna od najvećih zatvorskih kazni upravo samica. Društvena smo bića, prema drugima se određujemo, s drugima se izgrađujemo... Nikome od nas samoća nije nepoznanica, upoznali smo njezino i lice i naličje. Osjetili smo je okruženi mnoštvom, osjetili smo je kad smo bili neshvaćeni, odbačeni, nevoljeni...

Kako je uopće danas raditi na Dubrovačkim ljetnim igrama i biti dio njih? Što su moderno doba i kapitalizam učinili Igrama?

Uvijek je predivno i uzbudljivo sudjelovati u predstavama i uvijek smo pred velikim kušnjama: osvajamo vanjske prostore, borimo se s vjetrovom i vrućinama, strepimo od kiše koja bi mogla oleti termine proba... Festivalski ansambli omogućuju nam da radimo s kolegama s kojima se nismo uspjeli sresti na sceni. Dosta sam glumačke kondicije stekla sudjelovanjem na Igrama, jer uvjeti su specifični i zahtijevaju spremnost na mnoge izazove. Kapitalizam je čvrsto postavio svoju mjeru. Naravno, to je novac. Izgubili smo pravo na pogrešku, izgubili smo pravo na vrijeme i uvjete, ali nismo izgubili strast i volju da stvaramo i da se borimo za svaki centimetar prostora koji pripada kulturi.

“Kao mladu glumicu pogadalo me što sam ponekad osjećala izvjestan prezir, čak i porugu kada bih rekla čime se bavim. Upravo me to potaknulo da se borim za dignitet ovog posla”

Koje su najveće predrasude s kojima ste se susreli i koje vas u društvu općenito najviše pogadaju?

Kao mladu glumicu naročito me pogadalo to što sam ponekad osjećala izvjestan prezir, pa čak i porugu kada bih odgovarala na pitanje što sam po zanimanju, čime se bavim. Otkako sam ušla u teatar, to sam zanimanje, tj. zvanje shvaćala jako ozbiljno. Svom radu pristupala sam s velikim poštovanjem i pažnjom. Svaki prezir i poruga potaknuli su me i ohrabрили da se borim za dignitet ovog posla.

Koliko vam je važno da u svojoj profesiji zadržite umjetnički, ali i ljudski i moralni integritet?

Povijest nas uči da se mnogi fantastični umjetnici nisu baš mogli pohvaliti ljudskim i moralnim kvalitetama. Umjetnost u njima bila je veća od njih samih. Hvala mojim roditeljima i noni, koji su me odgajali, hvala im što su se trudili da mi ukažu na prave vrijednosti. Pokušavam tu ljudskost živjeti, pokušavam iz nje stvarati... A koliko uspijevam u tome, na drugima je da prosude.

Koje je maske danas, ne samo u glumačkoj sferi, najteže nositi ili skinuti?

Ako za ičim žalim u životu, onda je to nevinost koju sam izgubila negdje na putu odrastanja, ni sama ne znam kad. U jednom trenutku počnemo stavljati maske, a koliko ih je dosad bilo, koliko ih je trenutačno, tko će znati... Najteže mi je staviti masku kojom sakrijem svoju istinu. Time ponekad poštediti sebe i one oko sebe, ali i dalje nisam sigurna do koje se mjere to mora i treba raditi.

Brojne su nagrade iza vas, posljednja je bila Zlatna Arena za odličnu ulogu u filmu "Lada Kamenski" u režiji Sare Hribar i Marka Šantića. Kakvu biste ulogu na filmu voljeli odglumiti, smatrate li da ste pomalo zakinuti kada je o tome riječ?

Nemam želja, doista nemam. Ljudska je priroda kompleksna, to čudo ljudske prirode i sve njezine tajne dovele su me do ovoga čime se bavim, zato mi moj posao pruža golemo zadovoljstvo. Učim i spoznajem, pitam se o svim segmentima ljudskog postojanja. Ne mislim da sam ičim zakinuta, ispunjena sam i sretna.

Kakvi su vam planovi za jesen, na kojim ćete projektima biti angažirani?

Već početkom rujna nastavljamo rad na predstavi "Dobro je dok umiremo po redu", autora Ivora Martinića u režiji Aleksandra Švabića. Premijera je zakazana za 21. rujna na sceni ZKM-a. Nakon toga idemo na gostovanje u njemački Ludwigshafen s predstavom "Ono što nedostaje", autora Tomislava Zajeca, u režiji Selme Spahić. Potom slijede početak rada na autorskom projektu Darija Harjačeka "Mi i oni" i snimanje filma Zrinka Ogreste "Ljudi ne mogu letjeti".